

Dosarul nr. 2r-596/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Vladislav Holban)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Marina Anton, Vitalie Cotorobai, Ana Panov)

DECIZIE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Profira Nazdraciov și reprezentantul acesteia avocatul Octavian Vârlan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Nazdraciov împotriva Profirei Nazdraciov și Rodicăi Nazdraciova cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunului la licitație, cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din motivul că apelanta nu a înlăturat în termenul acordat neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel din 05 aprilie 2018 și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în cuantum de 3 403 lei la depunerea cererii de apel,

constată:

La 27 septembrie 2016, Ion Nazdraciov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Profirei Nazdraciov și Rodicăi Nazdraciova cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea la licitație a apartamentuluiXXXXXX, cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, (f.d.82, 134-136 recto-verso) acțiunea depusă de Ion Nazdraciov a fost admisă și s-a partajat apartamentulXXXXXX, prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

S-a încasat în mod solidar de la Profira Nazdraciov și Rodica Nazdraciova în beneficiul lui Ion Nazdraciov suma de 4 538,35 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat.

La 28 iulie 2018, Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian

Vârlan, a declarat apel împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, solicitând *inter alia* repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 88-90, 95-97).

Prin încheierea din 28 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 107-108) a fost repus în termen apelul declarat de Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, și s-a ridicat cauza de la examinare, fiind remisă primei instanțe pentru întocmirea hotărârii integrale.

Prin încheierea din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 141-142) nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, și s-a acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii.

La 21 martie 2018, Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, a depus cerere de apel suplimentară împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, solicitând *inter alia* de a fi scutită de plata taxei de stat la declararea apelului (f.d. 146-151).

Prin încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 169-171) s-a respins cererea Profirei Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel, acordându-i termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în cuantum de 3 403 lei.

Prin încheierea din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 180-185) a fost restituită cererea de apel depusă de Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, din motiv că apelanta nu a înlăturat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 3 403 lei.

La 17 mai 2018, Profira Nazdraciov și reprezentantul acesteia, avocatul Octavian Vârlan au declarat recurs împotriva încheierii din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 187-194).

În motivarea recursului a indicat că nu a participat la ședința de judecată din 05 aprilie 2018 la care s-a soluționat chestiunea privind scutirea de la plata taxei de stat și respectiv nu a cunoscut de încheierea instanței de apel din această dată prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen de 10 zile pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 3 403 lei.

Mai mult decât atât, recurenta a invocat că încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost expediată în adresa sa și respectiv nu i s-a comunicat. Deopotrivă, această încheiere nu a fost recepționată nici de reprezentantul avocatul Octavian Vârlan la adresa electronică.

În această ordine de idei, Profira Nazdraciov și reprezentantul acesteia, avocatul Octavian Vârlan au conchis că instanța de apel nu a asigurat posibilitatea înlăturării neajunsurilor la declararea apelului și prezentării dovezii de plată a taxei de stat.

Recurenta și reprezentantul acesteia au solicitat admiterea recursului și casarea încheierii din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei

spre rejudecarea problemei soluționată prin încheierea recurată.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs consideră că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece încheierea recurată datează cu 10 mai 2018, iar cererea de recurs a fost depusă la 17 mai 2018, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs (f.d. 187).

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează la alin. (3) că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că, la 27 septembrie 2016, Ion Nazdraciov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Profirei Nazdraciov și Rodicăi Nazdraciova cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea la licitație aXXXXXX, cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, (f.d.82, 134-136 recto-verso) acțiunea depusă de Ion Nazdraciov a fost admisă și s-a partajat apartamentulXXXXXX, prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

S-a încasat în mod solidar de la Profira Nazdraciov și Rodica Nazdraciova în beneficiul lui Ion Nazdraciov suma de 4 538,35 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat.

La 28 iulie 2018, Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, a declarat apel împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, solicitând *inter alia* repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 88-90, 95-97).

Prin încheierea din 28 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 107-108) a fost repus în termen apelul declarat de Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, și s-a ridicat cauza de la examinare, fiind remisă primei instanțe pentru întocmirea hotărârii integrale.

Prin încheierea din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 141-142) nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, și s-a acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel întocmită în conformitate cu

exigențele legii.

La 21 martie 2018, Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, a depus cerere de apel suplimentară împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, solicitând *inter alia* de a fi scutită de plata taxei de stat la declararea apelului (f.d. 146-151).

Prin încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 169-171) s-a respins cererea Profirei Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel, acordându-i termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în cuantum de 3 403 lei.

Prin încheierea din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 180-185) a fost restituită cererea de apel depusă de Profira Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, împotriva hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, din motiv că apelanta nu a înlăturat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 3 403 lei.

Verificând legalitatea încheierii din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că încheierea a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

Or, încheierea de restituire a apelului este indisolubil legată de încheierea de a nu da curs cererii de apel, deoarece conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1).

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Respectiv, în cazul în care apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheiere, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale, iar dacă apelantul nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, apelul va fi restituit. Restituirea apelului fiind sancțiunea aplicată apelantului în cazul neîndeplinirii în interiorul termenului acordat cerințelor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel.

În condițiile speței este remarcabil că prin încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 169-171) s-a respins cererea Profirei Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel, acordându-i termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în cuantum de 3 403 lei.

La caz, Colegiul învederează că termenul de procedură acordat participanților la proces de instanța de judecată este intervalul de timp în interiorul căruia trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori un ansamblu de acte. În acest sens, art.111 alin. (3) din Codul de procedură civilă statuează că, termenul de procedură

stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, coroborând dispozițiile art. 111 alin. (3) și art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, se deduce că termenul acordat Profirei Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice recepționării de către acesta a încheierii din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

La capitolul dat instanța de recurs constată că, la materialele cauzei este anexat extrasul din cutia poștală electronică (*mailbox*) cu adresa „*eduard.lungu@justice.md*”, din conținutul căruia rezultă că, la 23 aprilie 2018, ora 08.32, utilizatorul acesteia a expediat destinatarului cu adresa de e-mail „*v.octavian@mail.ru*” un mesaj digital, care conținea informații cu privire la data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată. Totodată, la acest mesaj fiind anexat un fișier în format „*docx*”, intitulat „*2a-3202 Nazdraciov-respins scutirea.docx*” (f.d.172).

Colegiul opinează că extrasul nominalizat confirmă faptul că reprezentantului Profirei Nazdraciov, avocatului Octavian Vârlan i-a fost comunicată data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată, precum și încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, instanța de apel a asigurat drepturile apelantei și a reprezentantului acesteia și, respectând procedura legală de comunicare a actelor de procedură, a expediat în adresa acestora, prin intermediul poștei electronice, copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat.

Or, în conformitate cu art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă (în redacția perioadei pertinente speței), cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Subsecvent, instanța de recurs apreciază critic alegațiile Profirei Nazdraciov, reprezentată de avocatul Octavian Vârlan, precum că nu au recepționat încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece mesajul digital a fost plasat în mapa „spam”, adică mapa pentru gunoi, și nu în mapa mesajelor noi.

La caz, este notabil că sensul etimologic al „spam”-ului este ca mesaj digital nesolicitat, trimise unui utilizator de servicii de mesagerie electronică (poșta electronică). Astfel, „spam”-ul este acel mesaj al cărui expeditor nu se regăsește în lista de contacte (sau de cunoștințe) a destinatarului.

Astfel, este eronată alegația precum că mesajul digital expediat de către instanța de apel a fost plasat în mapa „gunoi”.

Ba mai mult decât atât, prin prisma art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, apelanta și reprezentantul acesteia urmau să se folosească cu buna-credință de drepturile sale procedurale, aceștia având obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă și, la un interval rezonabil de timp, să se intereseze de dosarul care se află pe rolul instanței de apel și etapa

procedurală la care se află acesta, întru respectarea termenelor procedurale.

Deopotrivă, din conținutul acestei norme rezultă și obligația reprezentantului Profirei Nazdraciov, avocatului Octavian Vârlan, de a verifica mesajele digitale expediate în adresa „mailbox”-ului său și plasate nu doar în folderul „mesajelor noi”, dar și în folderul „spam”. Respectiv, necitirea mesajului de către destinatar nu poate fi calificată ca necomunicare a actului de procedură.

În această ordine de idei, coroborând ipotezele descrise supra, Colegiul apreciază că, în condițiile speței, termenul de 10 zile acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel și prezentarea dovezii achitării taxei de stat în cuantum de 3 403 lei a început să curgă la 24 aprilie 2018 –ziua imediat următoare datei calendaristice comunicării încheierii judecătorești, iar ultima zi de înlăturare a neajunsurilor fiind data de 03 mai 2018, ora 24.00.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, prin prisma căreia, odată ce au declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, Profira Nazdraciov și reprezentantul acesteia, avocatul Octavian Vârlan, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturilor de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Conjunctura relevată certifică temeinicia și justetea încheierii din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece în speță restituirea cererii de apel a survenit ca sancțiune procedurală aplicată apelantului pentru neîndeplinirea în interiorul termenului acordat a cerințelor indicate în încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Or, în conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
decide:

Se respinge recursul declarat de Profira Nazdraciov și reprezentantul acesteia avocatul Octavian Vârlan, împotriva încheierii din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține încheierea din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Nazdraciov împotriva Profirei Nazdraciov și Rodicăi Nazdraciova cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunului la licitație, cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Svetlana Filincova